

## **Bilag til konjunkturvurdering, Konjunkturvurdering og Offentlige finanser, - en prognoseopdatering, februar 2017.**

**Notatet fremhæver ændringer i prognosen i forhold til *Dansk Økonomi, efterår 2016*. Ændringer vedrørende strukturelle niveauer samt gap findes i notatet *Ændringer i strukturelle niveauer*. Bagerst forefindes figur- og tabelbilag.**

### **International økonomi**

Med udgangspunkt i OECD's prognose fra november 2016 skønnes den industrieksportvejede BNP-vækst i Danmarks aftagerlande at være 2,1 pct. i 2016, 2,0 pct. i 2017 og 2,1 pct. i 2018. Dermed er de globale vækstudsigter omtrent uændrede i forhold til *Dansk Økonomi, efterår 2016*. De uændrede skøn dækker over, at vækstsønnet for blandt andre USA og Tyskland er opjusteret, mens det til gengæld er nedjusteret for blandt andre Italien, Frankrig og Norge.

Opjusteringen i USA skal blandt andet ses i lyset af, at væksten de næste par år ventes at blive understøttet af en mere lempelig finanspolitik. Det er dog stadig usikkert, i hvor høj grad finanspolitikken vil blive lempet. OECD forudsætter, at de offentlige udgifter øges, samtidig med at personbeskatningen og selskabsskatten lettes.

Samtidig bygger prognosen på, at den amerikanske centralbank vil øge den pengepolitiske rente tre gange i løbet af 2017. Rentestigninger kan dog forekomme hurtigere, hvis de finanspolitiske lempelser medfører en uventet forøgelse af inflationen eller presset på arbejdsmarkedet. Det forventes, at pengepolitikken i euroområdet vil forblive omkring det nuværende lempelige niveau indtil slutningen af 2017.

Renterne på tiårige statsobligationer i både USA og Europa er i 2. halvår af 2016 steget mere end ventet i *Dansk Økonomi, efterår 2016*, hvilket blandt andet skal ses i lyset af den forventede lempelige finanspolitik i USA. Renterne er fortsat på et lavt niveau, og de forventes gradvist at øges de kommende år.

### **Dansk økonomi**

I hovedtræk er konjunkturvurderingen omtrent uændret i forhold til *Dansk Økonomi, efterår 2016*. Konjunkturvurderingen beskrives i *Konjunkturvurdering og Offentlige finanser – en prognoseopdatering, februar 2017*. I 2016 er BNP-væksten nedjusteret, og

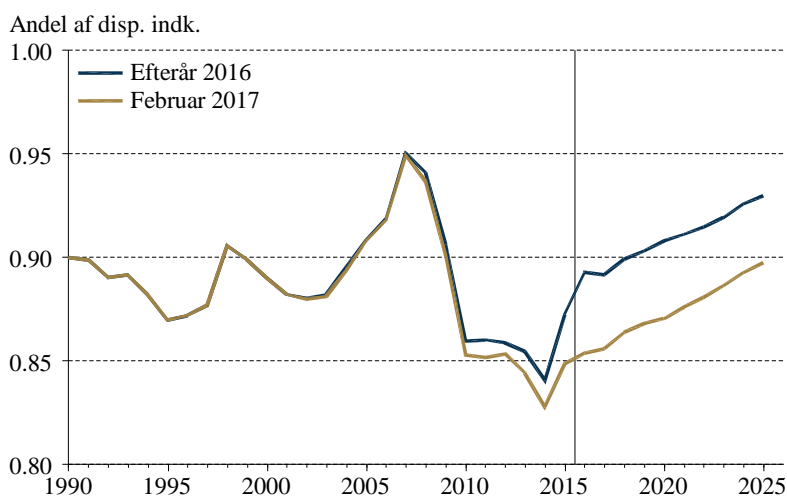
det skal blandt andet ses i sammenhæng med en opjustering af væksten i importen og en nedjustering af væksten i det offentlige forbrug.

Importen opjusteres på baggrund af de kvartalsvise vækstrater fra nationalregnskabet fra 1. til 3. kvartal, da importindholdet i efterspørgslen har været højere end ventet i efteråret. Dette skyldes blandt andet, at der har været højere vækst i investeringerne, der har et højt importindhold.

Samtidig er væksten i det offentlige forbrug nedjusteret til 0,4 pct., jf. tabel 1. Dette skyldes blandt andet en forventning om, at der i 2016 har været et mindreforbrug i kommuner og staten, jf. *Dokumentationsnotat for offentlige finanser*. Det bemærkes, at de foreløbige kvartalsvise opgørelser for 1.-3. kvartal fra nationalregnskabet isoleret set peger i retning af, at det offentlige forbrug har været højere i 2016, og selv med nulvækst i 4. kvartal 2016 vil årsvæksten blive 1,2 pct. Den lavere vækst i det offentlige forbrug er dermed baseret på en forventning om, at Danmarks Statistik vil revidere tallene for det offentlige forbrug i 2016, når der foreligger mere endelige regnskaber. Det bemærkes, at Danmarks Statistiks kvartalsvise opgørelser af det offentlige forbrug er baseret på den inputbaserede metode, hvor deres endelige opgørelser vil være baseret på en outputbaseret metode.

Fra 2018 til 2025 er BNP-væksten opjusteret med ca. 0,1 pct.-point årligt. Væksten i investeringerne er nedjusteret, mens nettoeksporten er opjusteret i perioden. For så vidt angår væksten i det private forbrug er den omtrent uændret på ca. 2½ pct.-point. Med Danmarks Statistiks nationalregnskabsrevision i november 2016 er forbrugskvoten, defineret som det private forbrug delt med den langsigtede disponible indkomst, nedjusteret i de historiske år og med ca. 2½ pct. i 2015. Det er i fremskrivningen beregningsteknisk antaget, at den lavere forbrugskvote i 2015 omtrent afspejler en permanent reduktion i den underliggende forbrugskvote, jf. figur 1.

Figur 1 Forbrugskvote



Anm.: Forbrugskvoten er defineret som det private forbrug i løbende priser relativt til SMEC's langsigtede disponible indkomst.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

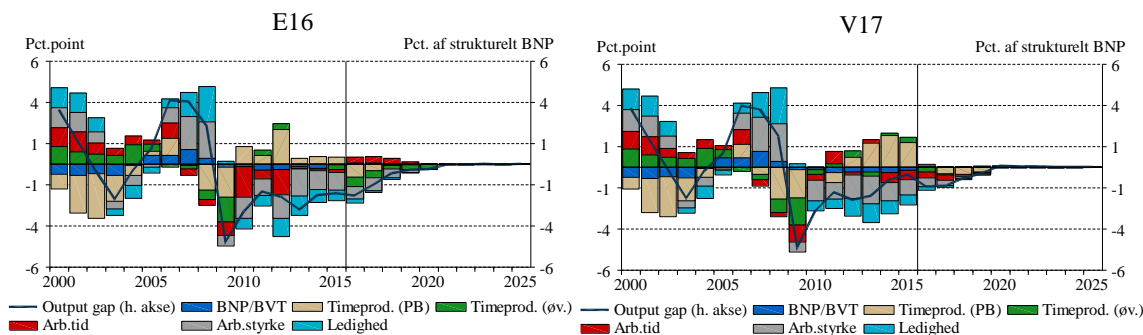
Tabel 1 Sammenligning

	Efterår 2016				Februar 2017			
	2016	2017	2018	2025 <sup>a)</sup>	2016	2017	2018	2025 <sup>a)</sup>
	----- Mængdestigning i pct. -----							
Privat forbrug	2,0	2,3	2,4	2,5	1,8	1,9	2,4	2,5
Offentligt forbrug	1,2	0,5	1,0	1,0	0,4	0,7	1,2	1,0
Offentlige investeringer	-3,6	-0,1	1,8	1,9	0,8	0,9	1,5	1,7
Boliginvesteringer	4,3	4,3	3,7	3,0	10,8	1,4	3,1	2,4
Erhvervsinvesteringer	2,1	3,8	4,6	3,4	2,2	4,2	4,4	2,5
Lagerændringer	-0,5	0,2	0,3	0,1	-0,4	0,3	0,3	0,0
Inkl. efterspørgsel i alt	1,2	2,2	2,6	2,2	1,3	2,1	2,6	2,1
Eksport	0,4	2,5	3,2	4,8	0,3	2,5	3,5	4,7
Import	0,6	2,8	4,0	5,7	1,3	3,4	4,3	5,1
Bruttonationalprodukt	1,0	2,0	2,2	1,9	0,8	1,7	2,3	2,0
	----- Pct. -----							
Output gap	-1,8	-1,2	-0,5	0,0	-1,1	-1,1	-0,6	0,0
	----- Ændring i 1.000 pers. -----							
Arbejdsstyrke	36	28	31	15	35	31	29	15
Strukturel arbejdsstyrke	26	29	25	13	24	25	24	14
Privat beskæftigelse	50	28	30	10	51	32	30	10
Offentlig beskæftigelse	-5	3	3	6	-6	1	2	6
	----- 1.000 pers. -----							
Nettoledighed	92	89	88	83	92	90	87	83
	----- Pct. -----							
Forbrugerpriser	0,4	1,5	2,0	2,1	0,6	1,7	1,8	1,6
Kontantpris på boliger	2,9	1,6	2,1	3,2	3,9	2,7	1,5	2,5
Timelønnomkostninger	2,3	2,4	2,4	3,1	2,2	2,5	2,7	3,1
Realvækst i aftagerlande	2,0	2,0	2,2	2,3	2,1	2,0	2,1	2,2
10-årig obligationsrente	0,3	0,5	1,3	4,0	0,3	0,6	1,3	4,0
Timeprod., priv. byerhvv.	-1,4	1,0	1,1	1,4	-1,0	0,4	1,1	1,6
	----- Pct. af BNP -----							
Betalingsbalance	6,0	5,7	4,6	3,8	7,9	7,3	6,2	6,1
Offentlig saldo	-0,6	-1,6	-1,1	0,7	-0,8	-1,3	-0,8	0,7

## FIGURBILAG

I det følgende angives Dansk Økonomi, efterår 2016 med E16, mens Konjunkturvurdering og Offentlige finanser – en prognoseopdatering, februar 2017 angives med V17.

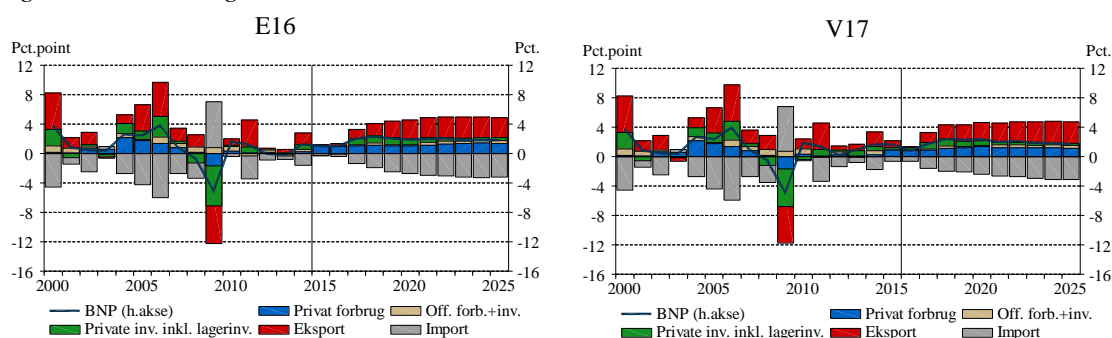
Figur 2 Output gap



Anm.: Søjlerne summerer til output gap.

Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

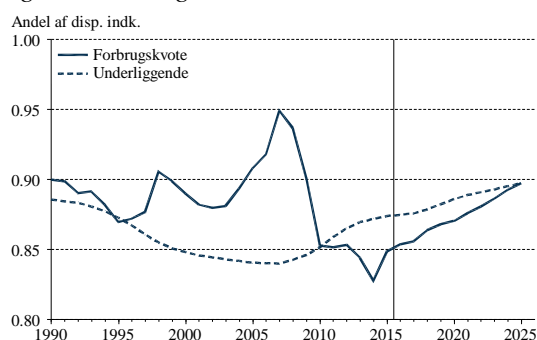
Figur 3 Vækstbidrag til BNP



Anm.: Søjlerne summerer til væksten i BNP.

Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Figur 4 Forbrugskvote



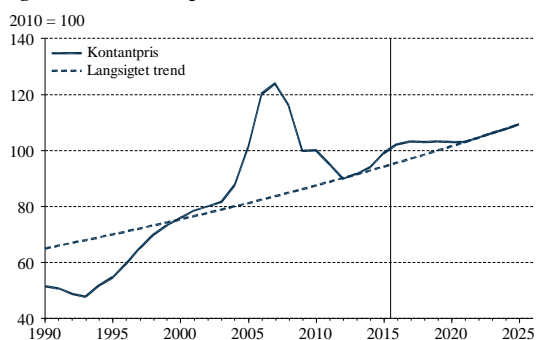
Anm.: Forbrugskvoten er defineret som det private forbrug i løbende priser relativt til SMEC's langsigtede disponible indkomst. Den modelberegnete, underliggende forbrugskvote (vist med stiplede kurve i venstre figur) afhænger af formuekvoten (udglattet) og demografi. Formuekvoten er defineret som SMEC's forbrugsbestemmende formue relativt til SMEC's langsigtede disponible indkomst. SMEC's forbrugsbestemmende formue består af boligformue, finansiel formue i privat, ikke-pensionssektor, pensionsformue efter skat og bilformue.

Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

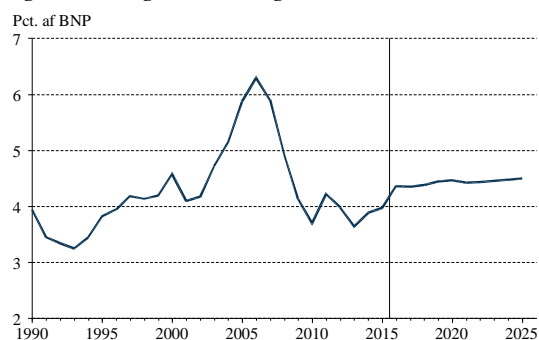
Figur 5 Formuekvote



Figur 6 Real huspris



Figur 7 Boliginvesteringskvote

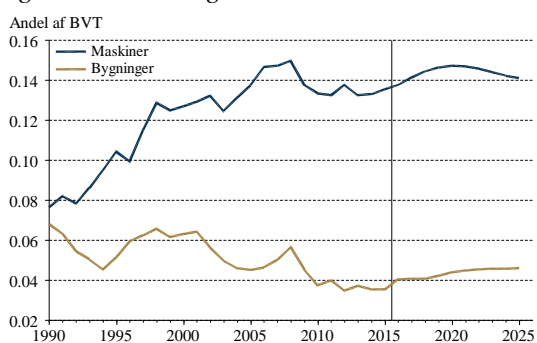


Anm.: Den reale huspris er defineret som kontantprisen på enfamiliehuse deflateret med deflatoren for det private forbrug. Trenden er estimeret over perioden 1955-2015, dog ekskl. årene 2006-7.

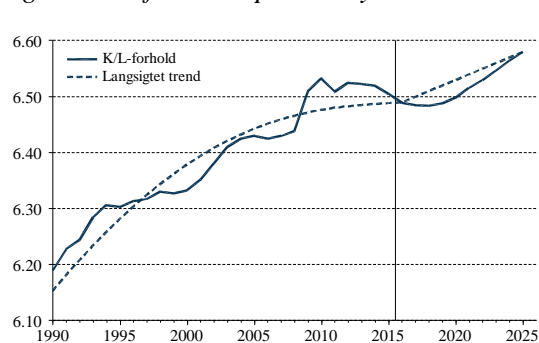
Boliginvesteringskvoten måler boliginvesteringerne i faste priser i pct. af reall BNP.

Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Figur 8 Investeringskvoter



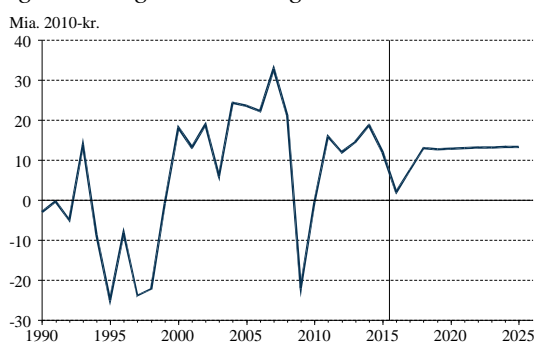
Figur 9 K/L-forhold i private byerhverv



Anm.: Investeringskvoterne måler maskin- hhv. bygningsinvesteringer i faste priser relativt til BVT i de private byerhverv. K/L-forholdet er forholdet mellem kapital og arbejdskraft i de private byerhverv.

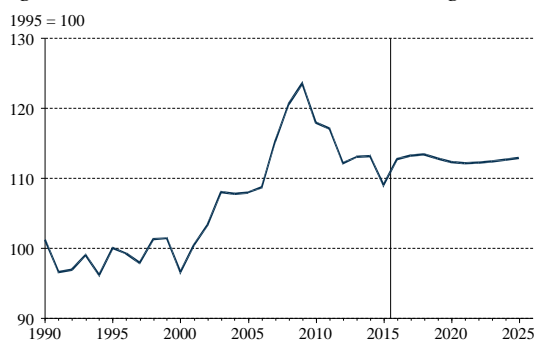
Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Figur 10 Lagerinvesteringer

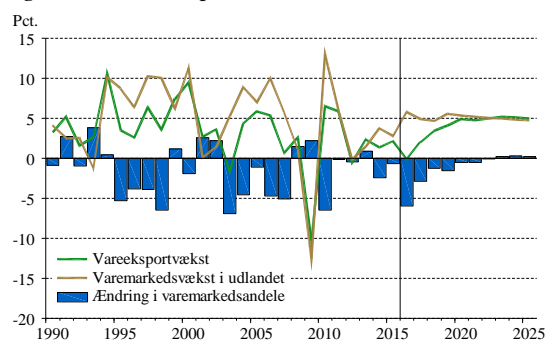


Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Figur 11 Relative enhedslønomkostninger



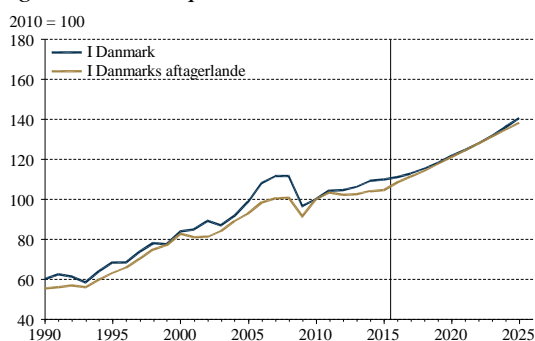
Figur 12 Vareeksportmarkedsandele



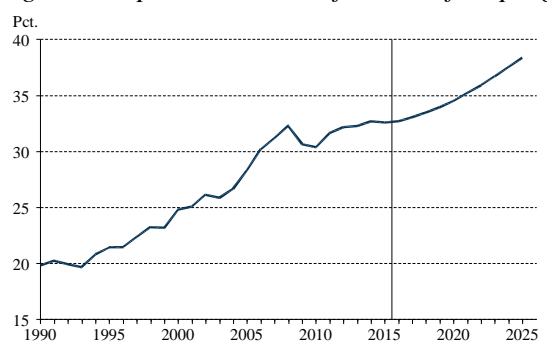
Anm.: De relative enhedslønomkostninger i venstre figur er dannet ud fra timelønnen i industrien samt mandeproduktiviteten i hele økonomien. Udlandet inkluderer ti konkurrentlande, der sammenvejes med Nationalbankens dobbeltvejede kronkursvægte. Markedsandelene i højre figur er beregnet ved at sætte den danske vareeksport i forhold til et vejet gennemsnit af 14 aftagerlandes vareimport. Både eksport og import er i mængder.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank, OECD, *Economic Outlook 97*, Macrobond og egne beregninger.

Figur 13 Vareimportkvote



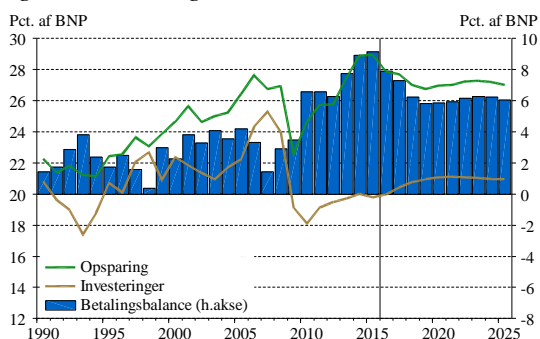
Figur 14 Import som andel af samlet efterspørgsel



Anm.: Importkvoterne i venstre figur angiver real import af varer i forhold til reelt BNP. I højre figur vises for Danmark real import i pct. af real efterspørgsel.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

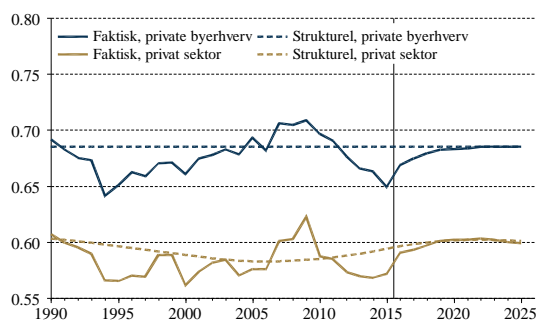
Figur 15 Betalingsbalance



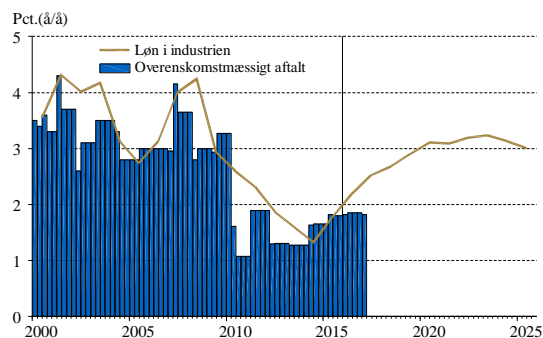
Anm.: Betalingsbalancens løbende poster er dansk opsparing fratrukket private og offentlige investeringer.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Figur 16 Lønkvote



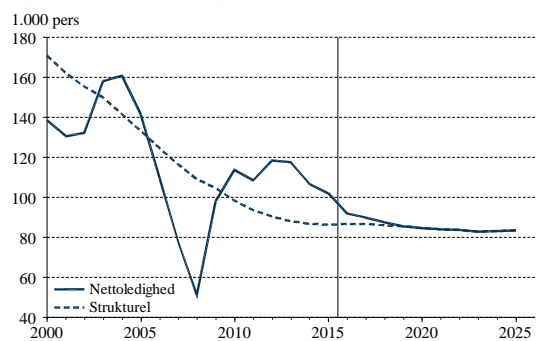
Figur 17 Løn i industrien



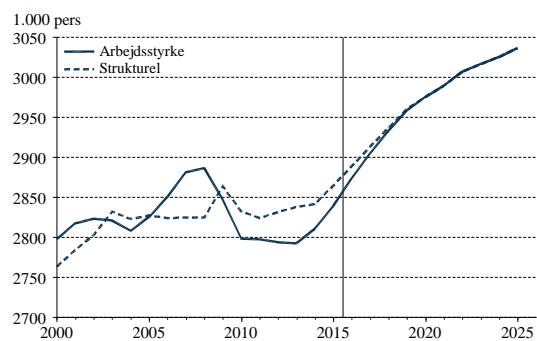
Anm.: Lønkvoten er opgjort som lønsum til lønmodtagere tillagt en imputeret aflønning af selvstændige divideret med BVT. Den strukturelle lønkvote for den private sektor er beregnet på baggrund af en antagelse om en konstant, strukturel lønkvote for de private byerhverv samt en udglatning af dels de private byerhvervs andel af BVT i de private erhverv, dels den gennemsnitlige lønkvote i de øvrige private erhverv

Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Figur 18 Nettoledighed

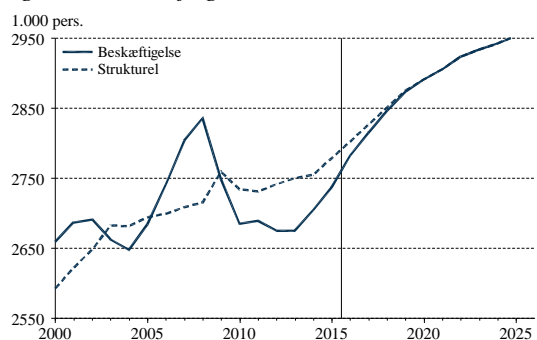


Figur 19 Arbejdsstyrke

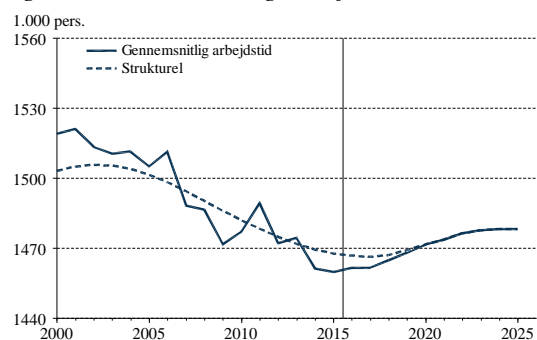


Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Figur 20 Beskæftigelse



Figur 21 Gennemsnitlig arbejdstid



Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

## TABELBILAG

Tabel 2 Hovedtræk af international konjunkturvurdering

	2015	2016	2017	2018
	-----Pct.-----			
<b>Realvækst</b>				
USA	2,6	1,5	2,3	3,0
Euroområdet	1,9	1,8	2,1	2,1
Danmarks aftagerlande	2,3	2,1	2,0	2,1
<b>Inflation</b>				
USA	0,1	1,2	1,9	2,2
Euroområdet	0,0	0,2	1,3	1,5
<b>Lønomkostninger</b>				
USA	2,4	2,4	2,4	2,6
Tyskland	2,4	1,5	1,8	2,3
Danmarks aftagerlande	1,8	1,6	2,0	2,4
<b>Produktivitet</b>				
USA	0,5	-0,2	0,7	1,5
Tyskland	0,6	0,1	0,5	0,9
Danmarks aftagerlande	0,7	0,3	0,7	1,0
<b>Pengepolitiske renter</b>				
USA	0,3	0,5	1,0	2,0
Euroområdet	0,1	0,0	0,0	0,4
<b>Lange renter</b>				
USA	2,1	1,8	2,8	3,4
Tyskland	0,5	0,1	0,5	1,1
	----- Dollar pr. tønde -----			
<b>Oliepris, Brent</b>	52	45	58	62
	----- Euro pr. dollar -----			
<b>Dollar/euro-kurs</b>	0,90	0,90	0,90	0,90

Anm.: Realvækst i Danmarks aftagerlande er den industrieksportvægtede BNP-vækst i 14 lande, jf. tabel 3. Lønomkostninger og produktivitet er henholdsvis timelønninger i fremstilling og arbejdsproduktivitet i hele økonomien. Disse er beregnet ved sammenvejning med dobbeltvejede eksportvægte for ti udvalgte aftagerlande, jf. også tabel 9. Inflationen er stigningstakten i forbrugerprisindekset, og de lange renter er renten på tiårige statsobligationer. Renterne er gennemsnitlige årlige renter. Olieprisen er prisen på Brent råolie.

Kilde: Macrobond og egne beregninger.



Tabel 3 BNP-vækst i Danmarks aftagerlande

	Eksport- vægt	Mængdestigning			
		2015	2016	2017	2018
	Pct.				
Tyskland	23,3	1,5	1,7	1,7	1,7
Sverige	13,3	3,8	3,3	2,5	2,2
USA	14,8	2,6	1,5	2,3	3,0
Norge	9,1	1,0	0,7	0,7	1,4
Storbritannien	6,8	2,2	2,0	1,2	1,0
Frankrig	4,8	1,2	1,2	1,3	1,6
Holland	5,2	2,0	2,0	1,8	1,9
Kina	5,3	7,1	6,7	6,4	6,1
Finland	3,5	0,2	1,4	0,9	1,3
Italien	2,9	0,6	1,0	0,6	0,4
Polen	3,7	3,9	2,6	3,2	3,1
Spanien	2,8	3,2	3,2	2,3	2,2
Belgien	2,2	1,5	1,2	1,3	1,5
Japan	2,3	1,2	1,0	1,0	1,0
Danmark		1,6	0,8	1,7	2,3
Euroområdet	44,7	1,9	1,8	2,1	2,1
Aftagere	100,0	2,3	2,1	2,0	2,1

Anm.: De 14 lande, som er medtaget i aggregatet af aftagerlande, aftog tilsammen 75,8 pct. af Danmarks industrieksport i 2015. De enkelte eksportvægte er det pågældende lands andel af Danmarks industrieksport til disse 14 aftagerlande. Væksten i aftagerlandene er sammenvejet med eksportvægte, mens væksten i euroområdet er beregnet ved at summere de respektive landes BNP opgjort i euro.

Kilde: Macrobond og egne beregninger.

Tabel 4 Skøn for international økonomi, efterår 2016 hhv. februar 2017

Land	Vægt	Efterår 2016					Vinter 2017				
		2016	2017	2018	2017-25	2017-25*	2016	2017	2018	2017-25	2017-25*
Aftagere	100,0	2,0	2,0	2,2	2,2	2,1	2,1	2,0	2,1	2,2	2,1
Euroområdet	44,7	1,6	1,4	1,7	1,8	1,7	1,8	2,1	2,1	1,9	1,7
Tyskland	23,3	1,7	1,2	1,1	1,0	1,1	1,7	1,7	1,7	1,0	1,1
Sverige	13,3	3,3	2,5	1,9	2,6	2,7	3,3	2,5	2,2	2,6	2,7
USA	14,8	1,5	2,4	2,5	2,6	2,4	1,5	2,3	3,0	2,5	2,3
Norge	9,1	0,8	1,6	2,8	2,3	2,1	0,7	0,7	1,4	2,3	2,1
Storbritannien	6,8	1,7	1,3	2,0	2,7	2,7	2,0	1,2	1,0	2,8	2,7
Frankrig	4,8	1,2	1,2	2,3	2,4	2,2	1,2	1,3	1,6	2,5	2,2
Holland	5,2	1,5	1,6	2,5	2,4	2,2	2,0	1,8	1,9	2,4	2,2
Finland	3,5	1,0	1,1	2,3	2,5	2,1	1,4	0,9	1,3	2,5	2,1
Kina	5,3	6,6	6,2	6,0	5,0	5,0	6,7	6,4	6,1	5,0	5,0
Italien	2,9	0,8	0,9	1,7	1,9	1,6	1,0	0,6	0,4	2,0	1,6
Polen	3,7	3,6	3,6	2,6	2,4	2,3	2,6	3,2	3,1	2,4	2,3
Spanien	2,8	2,9	2,1	2,3	1,7	1,4	3,2	2,3	2,2	2,0	1,4
Belgien	2,2	1,2	1,3	2,0	2,2	2,1	1,2	1,3	1,5	2,1	2,1
Japan	2,3	0,3	0,1	0,8	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0,8	1,0

Anm.: 2017-25\* er den gennemsnitlige årlige vækst i det strukturelle niveau.

Kilde: Macrobond og egne beregninger.

Tabel 5 Skøn for dansk økonomi 2016-25

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Privat forbrug	1,8	1,9	2,4	2,6	2,9	2,5	2,5	2,4	2,5	2,4
Offentligt forbrug	0,4	0,7	1,2	0,6	0,4	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2
Offentlige investeringer	0,8	0,9	1,5	0,9	0,7	2,4	2,1	2,0	2,0	2,0
Boliginvesteringer	10,8	1,4	3,1	3,7	2,8	1,1	2,4	2,2	2,2	2,3
Erhvervsinvesteringer	2,2	4,2	4,4	4,3	4,1	2,4	2,0	1,6	1,3	1,4
Lagerændringer	-0,4	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Indl. efterspørgsel i alt	1,3	2,1	2,6	2,2	2,3	2,1	2,1	2,0	2,0	1,9
Vareeksport	-0,1	2,0	3,4	4,1	4,9	4,7	5,0	5,2	5,1	4,9
Tjenesteeksport	0,9	3,4	3,8	4,6	4,3	4,6	4,6	4,5	4,4	4,4
Efterspørgsel i alt	0,9	2,2	2,9	3,0	3,2	3,0	3,1	3,1	3,1	3,0
Vareimport	0,9	3,7	4,6	4,7	5,1	4,3	4,7	4,6	4,7	4,8
Tjenesteimport	1,9	2,7	3,7	3,8	4,5	6,6	5,8	6,5	6,7	6,0
Bruttonationalprodukt	0,8	1,7	2,3	2,3	2,3	2,0	2,1	1,9	1,8	1,7
Output gap	-1,1	-1,1	-0,6	-0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbejdsstyrke	34,9	30,7	29,1	24,9	16,8	13,9	17,6	9,4	9,1	10,9
Strukturel arbejdsstyrke	23,9	24,6	23,5	23,4	15,3	13,9	17,6	9,4	9,1	10,9
Privat beskæftigelse	50,6	31,9	29,9	26,7	18,6	5,5	10,5	2,4	0,5	1,9
Offentlig beskæftigelse	-5,5	0,7	1,7	0,2	-0,9	8,9	7,5	7,7	8,4	8,7
Bruttoledighed	112,8	111,5	109,4	107,9	106,9	106,3	105,8	105,1	105,4	105,8
Nettoledighed	91,8	89,9	87,4	85,4	84,5	84,0	83,5	82,8	83,1	83,4
Forbrugerpriser	0,6	1,7	1,8	1,4	1,5	1,5	1,7	1,8	1,7	1,6
Eksportpriser	-3,7	1,4	1,2	1,2	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	1,6
Importpriser	-3,9	1,7	1,7	1,8	1,9	1,9	1,9	1,8	1,8	1,8
Kontantpris på boliger	3,9	2,7	1,5	1,6	1,4	1,5	3,2	3,3	3,2	3,1
Timelønomkostninger	2,2	2,5	2,7	2,9	3,1	3,1	3,2	3,2	3,1	3,0
Realvækst i aftagerlande	2,1	2,0	2,1	2,4	2,4	2,3	2,2	2,2	2,1	2,1
10-årig obligationsrente	0,3	0,6	1,3	2,0	2,8	3,5	3,8	4,0	4,0	4,0
Timeprod. i priv. byerhv.	-1,0	0,4	1,1	1,5	1,8	1,7	1,5	1,7	1,7	1,6
Betalingsbalance	7,9	7,3	6,2	5,8	5,9	5,9	6,2	6,3	6,2	6,1
Offentlig saldo	-0,8	-1,3	-0,8	-0,6	0,0	0,0	0,3	0,5	0,7	0,7

Anm.: Den langsigtede disponible indkomst dækker hele den private sektor og indeholder således al løn- og restindkomst samt overførselsindkomster. Renter og pensioner opfattes ikke som indkomst på langt sigt, da pensionsbetalinger er udtryk for en omplacering af formue, og renter er afkast af den finansielle formue. Da formuen i sig selv antages at påvirke forbruget på lang sigt, udelades pensioner og nettorenter af den langsigtede disponible indkomst. Fra indkomsten fratrækkes de relevante skatter og afskrivninger.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Tabel 6 Langsigtet disponibel indkomst i SMEC

	2015	2016	2017	2018
	----- Mia. kr. -----			
Bruttoværditilvækst	1.760	1.781	1.840	1.906
Indkomstoverførsler	350	353	360	368
Øvrige overførsler, netto	3	0	-3	-6
<b>Bruttoindkomst</b>	<b>2.113</b>	<b>2.134</b>	<b>2.197</b>	<b>2.269</b>
- Bidrag til sociale sikringsordninger	19	19	19	20
- Direkte skatter	599	591	606	628
- Øvrige skatter	30	30	33	34
- Afskrivninger	338	346	354	362
<b>Disponibel indkomst, jf. SMEC (lang sigt)</b>	<b>1.127</b>	<b>1.147</b>	<b>1.185</b>	<b>1.225</b>

a) Direkte skatter dækker over kildeskatter (undtagen skat af nettorenter og -pensioner), husholdningernes vægtafgifter, arbejdsmarkedsbidrag, andre personlige indkomstskatter samt selskabsskatter.

Anm.: Den langsigtede disponible indkomst dækker hele den private sektor og indeholder således al løn- og restindkomst samt overførselsindkomster. Renter og pensioner opfattes ikke som indkomst på langt sigt, da pensionsbetalinger er udtryk for en omplacering af formue, og renter er afkast af den finansielle formue. Da formuen i sig selv antages at påvirke forbruget på lang sigt, udelades pensioner og nettorenter af den langsigtede disponible indkomst. Fra indkomsten fratrækkes de relevante skatter og afskrivninger.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Tabel 7 Kortsigtet disponibel indkomst i SMEC

	2015	2016	2017	2018
	----- Mia. kr. -----			
Lønsum inkl. selvstændiges indkomst	1.104	1.144	1.183	1.229
Indkomstoverførsler	350	353	360	368
Renteindtægter, husholdninger	-54	-40	-39	-46
Nettopensionsudbetalinger	-19	-44	-34	-30
<b>Restindkomst, husholdninger</b>	<b>113</b>	<b>115</b>	<b>118</b>	<b>121</b>
<b>Bruttoindkomst</b>	<b>1.493</b>	<b>1.528</b>	<b>1.588</b>	<b>1.642</b>
- Bidrag til sociale sikringsordninger	19	19	19	20
- Direkte skatter	541	524	540	561
- Øvrige skatter	7	8	8	8
<b>Disponibel indkomst, jf. SMEC (kort sigt)</b>	<b>926</b>	<b>977</b>	<b>1.021</b>	<b>1.053</b>

a) Direkte skatter dækker over kildeskatter, husholdningernes vægtafgifter, arbejdsmarkedsbidrag og øvrige personlige indkomstskatter.

Kilde.: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Tabel 8 Løn- og restindkomst

	2015	2016	2017	2018
	----- Mia. kr. -----			
Bruttoværditilvækst i alt	1.760	1.781	1.840	1.906
Lønsum	1.049	1.087	1.124	1.169
Nettorestindkomst	355	330	341	353
Afskrivninger	339	346	354	362
Anden produktionsskat	17	19	21	22
Bruttoværditilvækst, off. sektor	383	390	398	411
Lønsum	326	332	338	349
Afskrivninger	59	59	60	63
Anden produktionsskat	-2	-2	-1	-1
Bruttoværditilvækst, privat sektor	1.377	1.391	1.442	1.495
Lønsum	723	755	786	820
Nettorestindkomst	355	330	341	353
Afskrivninger	280	287	294	299
Anden produktionsskat	19	20	22	23
	----- Pct. -----			
Lønkvote i alt	59,6	61,0	61,1	61,3
Lønkvote, privat sektor	52,5	54,2	54,5	54,9
Udvidet lønkvote, i alt	63,3	64,8	65,0	65,2
Udvidet lønkvote, privat sektor	57,2	59,1	59,3	59,7
Strukturel udvidet lønkvote, privat sektor	59,4	59,6	59,8	60,0

Anm.: "Udvidet lønkvote" er en udvidet lønsum (= lønsum til lønmodtagere tillagt en imputeret aflønning af selvstændige) divideret med BVT. Den strukturelle lønkvote for den private sektor er beregnet på baggrund af en antagelse om en konstant, strukturel lønkvote for de private byerhverv samt en udglatning af dels de private byerhvervs andel af BVT i de private erhverv, dels den gennemsnitlige lønkvote i de øvrige private erhverv.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Tabel 9 Lønkonkurrenceevne

		2015	2016	2017	2018
Stigning i timelønomkostninger	Vægt				
Tyskland	24,17	2,4	1,5	1,8	2,3
USA	17,22	2,4	2,4	2,4	2,6
Storbritannien	8,91	1,3	2,0	2,8	3,5
Frankrig	8,16	1,3	1,4	1,6	1,6
Sverige	10,42	2,6	2,0	2,6	3,0
Japan	5,89	-1,6	0,5	0,6	1,0
Italien	6,50	1,6	0,5	1,3	2,0
Norge	6,50	2,6	2,4	2,7	3,0
Belgien	5,89	0,2	0,5	1,2	2,0
Holland	6,34	2,7	1,1	1,6	2,2
Udlandet i alt		1,9	1,6	2,0	2,4
Stigning i timelønsomkostninger, Danmark		1,8	2,2	2,5	2,7
Ændring i relativ lønudvikling		-0,1	0,6	0,6	0,3
Ændring i effektiv kronekurs		-4,0	1,6	-0,2	0,0
Ændring i lønkonkurrenceevne		-4,0	2,2	0,4	0,3
Ændring i dansk produktivitet		0,4	-0,9	0,6	1,2
Ændring i udenlandsk produktivitet		0,8	0,3	0,7	1,1
Ændring i relativ produktivitet		-0,4	-1,2	-0,1	0,1
Ændring i relative enhedslønomkostninger		-3,7	3,4	0,5	0,1

Anm.: Ændringen i den relative lønudvikling er beregnet som lønstigningstakten i udlandet fratrukket lønstigningstakten i Danmark, mens ændringen i lønkonkurrenceevnen er beregnet som ændringen i den relative lønudvikling fratrukket ændringen i den effektive kronekurs. En stigning i den relative lønudvikling bidrager til en forbedring af konkurrenceevnen. En stigning i den effektive kronekurs bidrager til en forværring af konkurrenceevnen. Lønomkostningerne omfatter både direkte og indirekte omkostninger og angiver stigningstakten for timelønsomkostningerne i industrien. Timelønsomkostningerne i udlandet er vejret sammen med dobbeltvejede eksportvægte, der afspejler landenes betydning som konkurrenter for dansk industrieksport. Produktivitet er mandeproduktivitet i hele økonomien. Forbrugerpriserne er målt ved væksten i deflatoren for det private forbrug. ”Vægt” angiver Nationalbankens dobbeltvejede eksportvægte. Disse er skaleret, så de summerer til 1 for de ti lande.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM’s databank, Dansk Arbejdsgiverforening, International Lønstatistik, Nationalbanken og egne beregninger.

Tabel 10 Eksport og import opdelt på underkomponenter, priser

	2015	2016	2017	2018
	----- Pct. -----			
Eksport	2,0	-3,7	1,4	1,2
Energi	-24,3	-14,0	14,2	4,9
Varer i øvrigt	3,8	0,9	1,1	0,6
Tjenester	2,7	-9,8	0,8	2,0
Import	1,8	-3,9	1,7	1,7
Energi	-26,2	-14,5	10,5	5,6
Varer i øvrigt	4,1	-2,4	0,8	0,8
Tjenester	5,3	-4,5	1,8	2,4

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Tabel 11 Eksport og import opdelt på underkomponenter, mængder

	Årets priser				
	2015	2015	2016	2017	2018
	Mia. kr.	----- Pct. -----			
Eksport	1.120	1,8	0,3	2,5	3,5
Energi	42	3,8	-15,1	-4,5	-2,5
Varer i øvrigt	649	2,0	0,8	2,3	3,7
Tjenester	429	1,4	0,9	3,4	3,8
Import	970	1,3	1,3	3,4	4,3
Energi	63	-1,4	-6,9	6,1	6,0
Varer i øvrigt	542	2,2	1,9	3,5	4,5
Tjenester	365	0,5	1,9	2,7	3,7

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Tabel 12 Betalingsbalancens løbende poster og udlandsgæld

	2015	2016	2017	2018
	----- Mia. kr. -----			
Varebalance	86	101	95	88
Tjenestebalance	64	36	36	37
Formueindkomst, netto	74	64	68	60
Øvrige poster	-39	-39	-44	-48
Løbende poster i alt	186	162	154	137
Udlandsgæld, ultimo	-763	-926	-1.080	-1.218
	----- Pct. af BNP -----			
Løbende poster i alt	9,2	7,9	7,3	6,2
Udlandsgæld, ultimo	-37,6	-45,1	-51,0	-55,3

Anm.: De historiske data i tabellen er fra nationalregnskabet og afviger i visse tilfælde fra betalingsbalancestatistikken, bl.a. mht. afgrænsningen mellem vare- og tjenestehandel. Det er antaget, at ændringen i udlandsgælden i fremskrivningsperioden er lig med saldoen på betalingsbalancens løbende poster. Dvs., der ses bort fra kursreguleringer.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Tabel 13 Hovedposter på forsyningsbalancen

	Årets priser	Mængdestigning			
	2015	2015	2016	2017	2018
	Mia. kr.				
Privat forbrug	956	1,9	1,8	1,9	2,4
Offentligt forbrug	521	0,6	0,4	0,7	1,2
Offentlige investeringer	71	-3,9	0,8	0,9	1,5
Boliginvesteringer	82	3,8	10,8	1,4	3,1
Erhvervsinvesteringer	237	4,1	2,1	4,2	4,4
Lagerændringer	11	-0,3	-0,4	0,3	0,3
Indenlandsk efterspørgsel i alt	1.877	1,3	1,3	2,1	2,6
Vareeksport	690	2,1	-0,1	2,0	3,4
heraf industrivarer	649	2,0	0,8	2,3	3,7
Tjenesteeksport	429	1,4	0,9	3,4	3,8
Eksport i alt	1.120	1,8	0,3	2,5	3,5
Samlet efterspørgsel	2.997	1,5	0,9	2,2	2,9
Vareimport	605	1,7	0,9	3,7	4,6
heraf industrivarer	542	2,2	1,9	3,5	4,5
Tjenesteimport	365	0,5	1,9	2,7	3,7
Import i alt	970	1,3	1,3	3,4	4,3
Bruttonationalprodukt	2.027	1,6	0,8	1,7	2,3
Bruttoværditilvækst	1.760	1,4	0,5	1,7	2,3
heraf private byerhverv	1.156	2,1	1,6	2,2	2,9

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

Tabel 14 Hovedposter på forsyningsbalancen, vækstbidrag

	Årets priser	Bidrag til vækst i BNP			
	2015	2015	2016	2017	2018
	Mia. kr.				
Privat forbrug	956	0,9	0,9	0,9	1,2
Offentligt forbrug	521	0,2	0,1	0,2	0,3
Offentlige investeringer	71	-0,1	0,0	0,0	0,1
Boliginvesteringer	82	0,1	0,4	0,1	0,1
Erhvervsinvesteringer	237	0,5	0,3	0,5	0,5
Lagerændringer	11	-0,3	-0,4	0,3	0,3
Indenlandsk efterspørgsel i alt	1.877	1,2	1,2	2,0	2,4
Vareeksport	690	0,7	0,0	0,7	1,1
heraf industrivarer	649	0,6	0,3	0,7	1,2
Tjenesteeksport	429	0,3	0,2	0,6	0,7
Eksport i alt	1.120	1,0	0,2	1,3	1,9
Samlet efterspørgsel	2.997	2,2	1,4	3,3	4,3
Vareimport	605	-0,5	-0,3	-1,1	-1,4
heraf industrivarer	542	-0,6	-0,5	-0,9	-1,2
Tjenesteimport	365	-0,1	-0,3	-0,5	-0,6
Import i alt	970	-0,6	-0,6	-1,5	-2,0
Bruttonationalprodukt	2.027	1,6	0,8	1,7	2,3

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.

*Tabel 15 Vækstbidrag til BNP*

	<b>Årets priser</b>	<b>Bidrag til vækst i BVT</b>			
	<b>2015</b>	<b>2015</b>	<b>2016</b>	<b>2017</b>	<b>2018</b>
	Mia. kr.				
Landbrug	22	0,2	0,0	0,1	0,1
Nordsø	26	-0,2	-0,1	0,0	0,0
Energiforsyning	29	0,1	-0,1	-0,1	0,0
Boligbenyttelse	135	0,0	0,0	0,1	0,1
Offentlig sektor	370	0,1	-0,3	0,1	0,2
Søfart	22	-0,1	0,0	0,1	0,1
Private byerhverv	1.156	1,3	1,0	1,4	1,9
<b>Bruttoværditilvækst</b>	<b>1.760</b>	<b>1,4</b>	<b>0,5</b>	<b>1,7</b>	<b>2,3</b>

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.



Tabel 16 Befolkningsregnskab

	Ændring fra 2004 til 2008			Ændring fra 2008 til 2014			Ændring fra 2014 til 2025			2025
	Faktisk	Struktur	Konjunk.	Faktisk	Struktur	Konjunk.	Faktisk	Struktur	Konjunk.	Faktisk
	-----1.000 pers.-----									
Befolkning	89	89	0	150	150	0	354	354	0	5998
Børn	-10	-10	0	-40	-40	0	16	16	0	1012
Folkepension	119	119	0	138	138	0	116	116	0	1028
Tjenestemandspension (før FP-alder)	-6	-6	0	-2	-2	0	-1	-1	0	8
Personer i den arbejdsduelige alder	-14	-14	0	53	53	0	224	224	0	3949
Arbejdsstyrke heraf	78	2	77	-76	17	-93	226	195	31	3036
- Beskæftigede	188	34	154	-131	39	-171	249	198	51	2953
- Nettoledige	-110	-32	-77	55	-22	78	-23	-3	-20	83
Udenfor arbejdsstyrken heraf	-92	-16	-77	129	36	93	-2	29	-31	913
- Aktiverede dagpengemodtagere	-7	-5	-2	5	1	4	-3	-1	-2	10
- Aktiverede kontanthjælpsmodtagere	12	15	-3	4	-1	6	-6	-4	-2	38
- Jobrotation	0	0	0	5	0	5	-2	3	-5	3
- Feriedagpenge	-2	-2	0	-1	-1	0	-1	-1	0	4
- Sygedagpenge	10	10	0	-19	-19	0	-7	-7	0	65
- Barseldagpenge	-1	-1	0	-9	-9	0	8	8	0	53
- Arbejdsmarkedsorlov	-1	-1	0	-2	-2	0	0	0	0	0
- Studerende uden besk.	7	41	-34	100	65	36	2	12	-10	250
- Ledighedsydelse	3	5	-3	5	2	3	-2	-1	-1	14
- Revalidering	-7	-7	0	-7	-7	0	-2	-2	0	6
- Kontanthjælpsmodtagere	-25	-1	-24	38	14	25	-9	-2	-7	86
- Ressourceforløb	0	0	0	5	5	0	42	42	0	47
- Førtdispensionister	-15	-10	-5	-9	-15	5	2	3	-1	203
- Overgangsydelse	-7	-7	0	0	0	0	0	0	0	0
- Fleksydelse	2	2	0	3	3	0	-3	-3	0	4
- Efterløn	-42	-42	0	-49	-49	0	-50	-50	0	39
- Restgruppe	-19	-13	-7	60	50	10	28	31	-3	91

Anm.: I 2025 er det faktiske antal i alle grupper forudsat at være lig det strukturelle antal. Næstyderste højre søjle "Ændring i konjunkturbidrag fra 2014 til 2025" angiver dermed også størrelsen af konjunkturbidraget i 2014.

Kilde: Danmarks Statistik, ADAM's databank og egne beregninger.